10.2. Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

10.2.1. Vyučovací předmět: Smyslová výchova

1/ Charakteristika předmětu

V předmětu **Smyslová výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět oboru Smyslová výchova.

Smyslová výchova je realizována ve všech ročnících a má velmi úzkou vazbu ke všem předmětům. Prolíná všemi vzdělávacími obory a vytváří předpoklady pro zvládání jejich vzdělávacích obsahů. Smyslová výchova rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání v konkrétních situacích.

Vzdělávací obor je členěn do tematických okruhů:

-Rozvíjení zrakového vnímání
-Rozvíjení sluchového vnímání
-Rozvíjení hmatového vnímání
-Prostorová a směrová orientace
-Rozvíjení čichového a chuťového vnímán

2/ Výchovné a vzdělávací strategie k rozvíjení klíčových kompetencí

Výuka Smyslové výchovy přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Používáme multisenzorický přístup pokud možno u všech činností a tím vedeme žáka k lepšímu porozumění jednoduchým pojmům, znakům a symbolům.

Kompetence řešení problémů

Využíváme zrakovou podporu při komunikaci a tím vedeme žáka k pochopení jednoduchých příkazů a k jejich plnění.

Kompetence komunikativní

Používáme alternativní komunikaci s vizuální podporou a tím vedeme žáka k reakci na jednoduché pokyny, vyjádření souhlasu či nesouhlasu, vyjádření své potřeby.

Kompetence sociální a personální

Prostřednictvím různých podnětů utváříme u žáků vědomí vlastní osoby.

3/ Vzdělávací obsah

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ

Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Učivo**
-manipulovat s předměty	Činnosti zaměřené na rozvoj úchopu Manipulace a koordinace oko-ruka Skládání předmětů na sebe, vesle sebe, do krabice Vnímání velikosti, tvaru a polohy předmětů
-rozlišovat tvary a barvy předmětů	Vkládání do výřezu Rozlišování tvarů zrakem-kulatý-hranatý Rozlišování dvou základních odlišných barevných předmětů Postupné přiřazování všech barev a tvarů- využití počítačového programu ….
-poznat, řadit skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	Diferenciační cvičení na velikost předmětů, barvu. Vyhledávání a třídění předmětů stejných barev, tvarů Vyhledávání a třídění předmětů podle odlišných vlastností Poznávání a třídění materiálů, přírodnin Rozlišování plošných tvarů-kolečko, čtverec, obdélník, trojúhelník
-rozeznat reálné a vyobrazené předměty, třídit obrázky	Přiřazování obrázků k reálnému předmětu Třídění podle nadřazených pojmů- rostlina, zvíře, ovoce, oblečení,… Poznávání změn a rozdílů na skutečných předmětech a na obrázcích/stejný-jiný/
-poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	Poznávání členů rodiny Poznávání spolužáků a učitelů

	Poznávání personálu Domova
-napodobit předvedené pohyby	Napodobování různých pohybů předváděných učitelem

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Učivo**
-reagovat na svoje jméno, na oslovení, na zavolání	Nácvik reakce na oslovení, zavolání Sluchové hry a cvičení s využitím jmen žáků
-poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky	Nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí různých zvuků- ozvučné hračky, dřívka, bubínek Sluchová cvičení – poznávání a rozlišování zvuků a využitím zrakové kontroly i bez ní Napodobování různých zvuků
-poznat podle hlasu osoby ze svého okolí	Poznávání spolužáků a učitelů podle hlasu
-poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky	Cvičení na rozvíjení sluchové paměti Poznávání a označování zvuků- hudebních nástrojů Experimentování s jednoduchými hudebními nástroji Poznávání a označování zvuků dopravních prostředků- verbálně i neverbálně Poznávání zvuků z domácnosti- telefon, budík, mobil, splachování toalety, zavírání dveří Poznávání a označování hlasů domácích a lesních zvířat- využití počítačového programu Poznávání a rozlišování zvuků v přírodě- déšť, šumění větru, bouřka
-rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	Nácvik sluchového soustředění na zvuky související s denním životem Seznamování s nepříjemnými zvuky, postupné odstraňování pocitu strachu z nich-pád předmětu na zem-rána

HMATOVÉ VNÍMÁNÍ

Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Učivo**
-poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	Rozvíjení hmatové percepce- stimulace dotyky, masáže rukou a prstů, hlazení Manipulace a úchop s předměty o různé velikosti, tvaru, hrubosti Rozlišování: suché-mokré, studené-teplé, tvrdé-měkké
-třídit předměty na základě hmatu- podle velikosti a tvaru	Třídění předmětů podle jejich vlastností
-poznat známé předměty podle hmatu	Poznávání předmětů hmatem, jejich pojmenování- s využitím i bez využití zraku
-rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů- teplotu, tvrdost	Rozlišování: suché-mokré, tvrdé- měkké, studené-teplé Hry s vodou- teplá- studená, mokrý- suchý

PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE

Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Učivo**
-vnímat prostor, rozlišovat směrovou orientaci ve známém prostoru	Směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru- orientace v sešitu, v knize, řádek, sloupec Rozlišovat – na začátku, na konci Řazení předmětů zleva doprava, shora dolů,… Nácvik orientace v prostoru- nahoře, dole vpřed
-orientovat se ve třídě	Orientace ve třídě- okno, dveře, umyvadlo, lavice Orientace ve škole(v Domově)- toaleta, vstupní dveře, sborovna, kancelář…..
-rozlišovat vpravo- vlevo	Nácvik orientace v prostoru- vpravo, vlevo Pravá a levá ruka
-rozlišovat nahoře- dole, před- za, vedle	Nácvik orientace v prostoru- nahoře, dole, před, za Plnění jednoduchých pokynů- pojď ke stolku, umyj si ruce u umyvadla,…
-řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	Umisťování předmětů podle pokynů- dej na stůl, ukliď podložku do skříně,…

ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ

Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Učivo**
-rozlišit jednotlivé chutě	Rozlišit jednotlivé chutě- slaný, sladký, kyselý, hořký, chutný, nechutný Poznávání chutí ovoce
-poznat předměty čichem podle vůně	Správné dýchání- nádech nosem, výdech ústy Rozvoj čichové percepce- přivoní si Nácvik poznávání potravin podle vůně
-rozlišit vůně a pachy	Rozlišování voní- páchne
-poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	Poznávání specifického pachu zkažených potravin a nebezpečných látek- nácvik ochranné čichové funkce